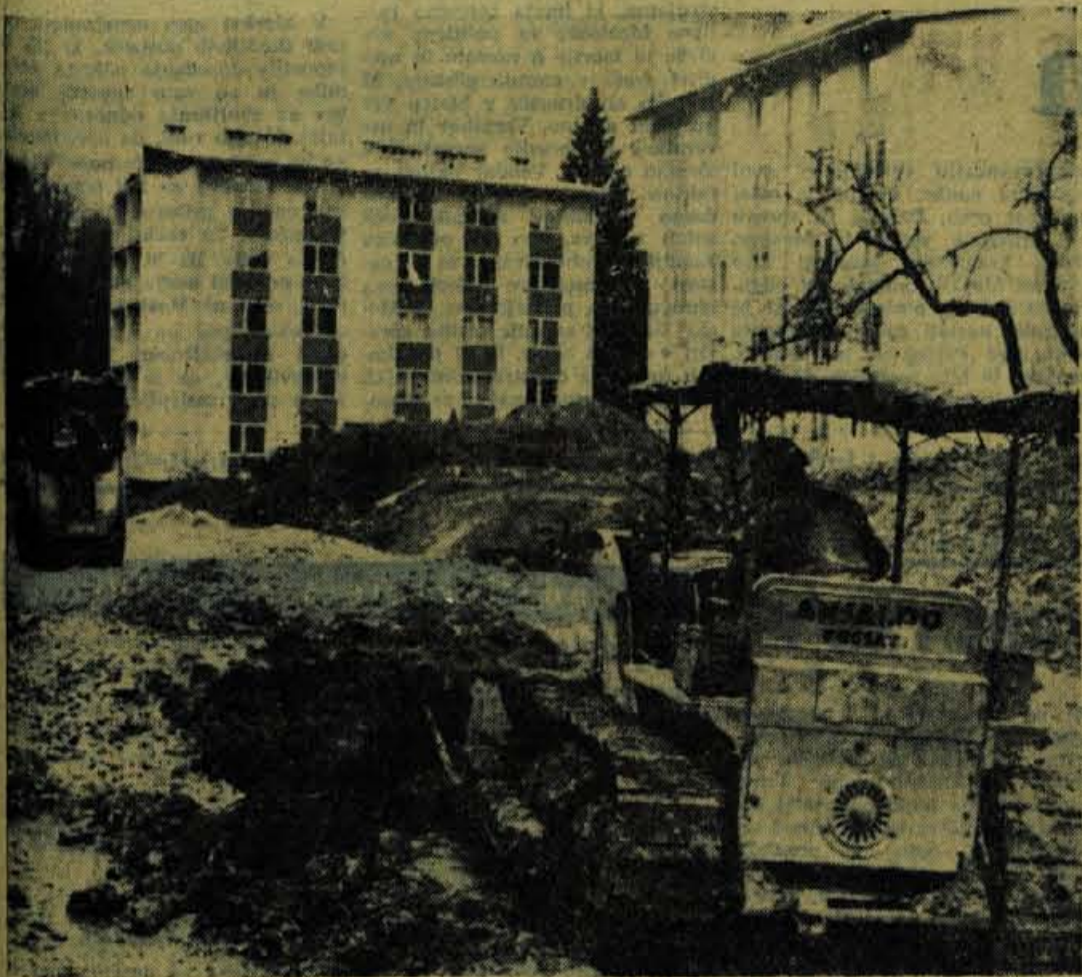

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Z vas vneto in naglo potekajo v teh dneh dela za ureditev obvozne ceste pri stanovanjskem naselju Novi svet v Skofji Loki. Pravijo, da mora biti izgotovljena do občinskega praznika, ko bodo izročili svojemu namenu tudi otroško-varstveno ustanovo v tem naselju.

Priprave letnih planov za prihodnje leto v kranjski občini

Pretirana previdnost in premalo širine po delovnih kolektivih

Predlogi iz delovnih organizacij kranjske občine o družbenem načrtu za prihodnje leto izkazujejo manjši vzpon, kot je bil dosežen v preteklih letih. Naj ob tem zadostuje samo letošnja ocena uspehov, ki je dokaj realna, in predvidevanja za naslednje leto. Vrednost družbenega bruto proizvoda celotnega gospodarstva se je letos povečala (v primerjavi z lanskim letom) za 17,2 odstotka, v prihodnjem letu za 7,4 odstotka, družbeni proizvod letos za 21,1 odstotek, prihodnje leto za 8,9 odstotkov, narodni dohodek letos za 19,8 odstotkov, v prihodnjem letu za 8,8 odstotkov.

O teh zaskrbljujočih problemih podjetij so že razpravljali merodajni pri občinski skupščini in ugotovljali, da so to sicer vsakotletni pojavi, a da pa je treba ugotoviti ta nesorazmerja in jih uskladiti s skupnimi težnjami, s potrebami občanov in njihovem dvigavanju standarda. To zlasti velja za trgovino in gostinstvo, ki kažeta v zadnjih letih dokajšen razvoj, vendar ne dohiteta vse večjih potreb prebivalstva. Za tuizem, ki se uveljavlja kot močna dejavnost gospodarstva, so letos prvič izdelali poseben načrt in ob tem nakazali osrednje smernice in tudi težave, ki zavirajo njegovo hitrejšo vključevanje v občinsko gospodarstvo.

Svet za industrijo pa je poslal podjetjem posebna priporočila, naj o teh prvih predlogih znova razpravljajo. To še zlasti zato, ker so ugotovili, da so bili ti predlogi v marsikaterem primeru izdelani samo v ožjem krogu vodilnih uslužbencev in da samoupravni organi niso bili s tem nič seznanjeni, kaj šele, da bi o tem razpravljali. Po teh priporočilih naj bi samoupravni organi, kjer to še niso, do 15. decembra temeljito preskušali te predloge in jih znova predložili z vsami pripombami in dopolnili.

Nekatera podjetja pa so že v sedanjih, prvih predlogih dan zelo obetajoče podatke o svojem dvigu v prihodnjem letu. Tako so izračunali v podjetju Oljarcia, da bi se v prihodnjem letu vrednost njihovega pridelanega blaga povečala za 46,3 odstotka, v podjetju Kovinar za 28,9 odstotka in v Exotermu za 21,6 odstotka. Vendar pa večja podjetja, na katerih sloni največji delež občinskega gospodarstva, ne obetajo takega vzpona, tako da bi se skupna proizvodnja po količini povečala

samo za 4,5 odstotka, pri čemer pa nosi velik delež tovarna Sava. Tudi predviden izvoz v prihodnjem letu ne zadovoljuje pričakovanj. Tako je lani znašala vrednost izvoza 30,8 odstotkov uvoza in letos že 44,2 odstotkov, kar pomeni povečanje za okroglo 14 odstotkov v tej primerjavi. Toda v prihodnjem letu naj bi se povečal le za nove 3 odstotke in zadovoljeval 47,8 odstotka uvoza.

Prevladuje prepričanje, da so v teh prvih predlogih še mnoge možnosti in da bodo delavski sveti in upravni odbori še marsikaj spremenili in dodali. Menijo, da gre v marsikaterem primeru za pretirano »previdnost«, da namreč prikažejo skromnejše obljube, da jih z gotovostjo tudi lahko izpolnijo. Vendar pa dinamika vsestranskega vzpona v zadnjih letih kaže na večjo razvojno silo, zakaj alcer bi bilo prizadeto celotno gospodarstvo in ob tem seveda tudi življenjski standard občanov. — K. M.

Pred novoletnim sejmom

Kranj — Čez deset dni — 22. decembra bo Gorenjski sejem odprl v Kranju — v delavskem domu novoletni sejem. Ta bo približno tak kot v prejšnjih letih. Objavlja dober nakup pletenin, konfekcije, opreme za gospodinjstvo in podobnih artiklov. Tudi tokrat bodo več predmetov prodalali s popustom. Sejem bodo zaprli 29. decembra. — M.

Razgovor s predsednikom delavskega sveta v Tekstilindusu

Potrebe žena - delavk in popolno izkoriščenje strojev

glavno merilo v perspektivnem razvoju in skrajšanju delovnega časa

O Tekstilindusu je že več let govora na raznih konferencah. Tako ob njihovi občinski rekonstrukciji in povečanju dohodka, o stanovanjski izgradnji, o njihovi menzi, ambulanti, o novem domu, ki je v gradnji in podobno.

Da bi zvedeli za nekatere pomembnejše premike v perspektivi tega kolektiva, smo se sestali s predsednikom delavskega sveta JANEŽOM BOŽICEVICEM.

»Glavna stvar v našem sedemletnem planu je rekonstrukcija naše kopalnice in ureditev centralne oplemetilnice. Računi še niso izdelani z vsemi pokazatelji, vendar nam to zagotavlja znatno povečanje proizvodnje in dohodka ob v glavnem današnjem številu zaposlenih.« Tako je povedal tov. Božičević na vprašanje o perspektivnem sedemletnem načrtu.

»All bodo te rekonstrukcije vplivale tudi na raznovrstnost vaših izdelkov?«

»Oplemetilnica bo širšega pomena tudi izven območja gorenjske tekstilne dejavnosti. Pa tudi sicer so predvideni znatni premiki. Okrog 20 odstotkov naših izdelkov bo iz sintetičnega vlakna. Doslej smo s tem delali samo poizkuse. Hkrati pa moramo povedati neljubostvar, da bomo priljubeni že v prihodnjem letu izločili iz naše proizvodnje nekatere enostavnejše vrste tkanin (flaneli itd.) Cene so namreč določene in imamo pri mnogih takih izdelkih izgube.«

»Kaj pa predvidevate glede kadra, stanovanjske gradnje in podobno?«

K. M.

Aktualno vprašanje:

Kdo naj razpolaga s turistično takso?

Osnutek statuta občine Radovljica v posebnem poglavju obravnava krajevne skupnosti. V 102. členu govori o dohodkih ter virih sredstev krajevne skupnosti in med njimi navaja, da se med dohodke te lokalne samoupravne skupnosti prišteva tudi turistična taksa, zbrana na določenem območju. To določilo je že na seji občinske skupščine, ko je obravnavala občinski statut, študiju živahno diskusijo in različna mnenja ter komentarje. Vprašanje pa je posebej aktualno prav sedaj, ko so pričeli z resnimi pripravami za ustanavljanje krajevnih skupnosti na terenu. Prav zato smo želeli s kratko izmenjavo mnenj priložnostno mislimi nekaterih turističnih delavcev in ljudi v javni upravi, ki se neposredno ukvarjajo s temi problemi.

● BOGDAN SANCA, predsednik sveta za blagovni promet in turizem ter vodja turistične direkcije Bled:

Najprej nam mora biti sploh jasno, čemu je turistična taksa namenjena in za kakšne potrebe naj se uporablja. Doleglej so s turistično takso razpolagala turistična društva, ki so že po svoji osnovni dejavnosti odgovorna, da se ta sredstva, ki pritekajo od turizma, spet vračajo za podobne namene. Zakaj naj bi sedaj cepili silo in iskali novega posredovavca in delo po-
dvojili. Zelo dvomim, kako se bo na primer svet krajevnih skupnosti odločil dati za turistično propagando ali za neki turistični projekt 5 milijonov dinarjev, če pa bo moral ta krajnji samoupravni organ hkrati reševati številne potrebe komunalnega značaja, za katere bodo sredstva prav tako nujno potrebna. Kakšen je sploh smisel, da bi se krajevna skupnost ukvarjala z vso turistično dejavnostjo, ko pa imamo turistična društva.

Menim, da naj bi bila krajevna skupnost seznanjena, Nadaljevanje na 2. strani 3

Kaj delajo kranjski urbanisti

O delu kranjskih urbanistov je pripovedoval ing. arh. D. OBLAK s Projektivnega podjetja Kranj. V razgovoru se je zaustavil pri dosedanjih načrtih mesta, govoril je o vplivu večjih sedanjih novogradenj na razvoj mesta in o nekaterih drugih zanimivih problemih urbanističnega urejevanja Kranja.

Prvi obširnejši načrt

Prvi obširnejši načrt Kranja je nastal leta 1937 pod vodstvom ing. arh. Vurnika. Temelji na principu individualnih delavskih stanovanj in po svoji zasnovi ne ustreza današnjim zahtevam. Načrt ing. arh. Sorlija iz leta 1948 bi bil lahko temelj današnjega načrta, če bi bil realiziran. Ker se to ni zgodilo, je zastarelo. Leta 1956 je nastal načrt za Zlato polje, ki pa temelji zgolj na stanovanjski gradnji brez spremljajočih objektov: trgovin, kulturnih centrov itd. Tak je bil tudi poznejši načrt Vodovodnega stolpa.

Sedaj je občina Kranj razdeljena na gradbene okoliše s posameznimi centri, ki so bili ugotovljeni statistično. Kraji, ki imajo več možnosti razvoja, so bili deležni večje pozornosti. Taki centri že imajo ali pa bodo dobili dobre prometne zveze, kulturne centre, trgovine in morda še industrijo. Nekateri centri so še izrazita spalna naselja, predvsem v bližini mesta. Kranjsko območje z mejniki Bitnje, Drolovka, Britof, Predoslje in Okroglo je najgostejše naseljeno in najbolj vpliva na razvoj samega mesta. V to območje, predvsem v center, migrira vsak dan 7 do 8 tisoč delavcev, zaposlenih v in-

dustriji. Tempo anarhične gradnje je do sedaj prehitel vse načrte in je to tudi največja ovira novih zamisli.

Vpliv avtomobilske ceste in letališča

Vpliv obeh velikih gradenj je za Kranj kompleks problemov, katerih rešitev pomeni tudi rešitev kranjskega urbanizma. Letališče potrebuje zelo dobre zveze z Ljubljano in nato s Primorjem, s Kranjem in Gorenjsko (mišno Kranja). Druga cesta bi povezovala Brnike s Skofjo Loko po novi predvideni zvezi s Primorsko.

Posebno daleč je že zamisel o gradnji nove ceste pod Smarjetno goro. Ta varianta je neugodna, posebno, ker bo treba porušiti Nadaljevanje na 2. strani 1

S IV. kongresa LT Slovenije

»Postanimo nosivci tehničnega napredka«

Ljubljana, 8. dec. — Današnji kongres Ljudske tehnike Slovenije je potekal v znamenju gesla »postanimo nosivci tehničnega napredka«. Udeležili so se ga delegati osnovnih organizacij z območja Slovenije in mnogi gostje iz bratskih republik ter predstavniki družbenih in političnih organizacij.

Obsežen referat je podal predsednik Milko Goršič, ki mu je kongres ponovno izglasoval zaupnico. Govoril je o aktualnih nalogah Ljudske tehnike v Sloveniji, v razpravi pa so ga podprli in dopolnili številni delegati in gostje. Predstavniki občinskega odbora Ljudske tehnike iz Jesenic je med drugim kot dokaz uspešne dejavnosti LT podaril kongresu album s fotografijami z letošnjega zleta LT Gorenjske. Delegati so potrdili novi statut LTS in sprejeli resolucijo o prihodnjih nalogah. Kongres je sklenil, da celotno gradivo s kongresa pošlje tudi vodstvom drugih organizacij.

Na obsežnem seznamu nagrajenih aktivistov in članov Ljudske tehnike smo zasledili tudi več imen z Gorenjske: Uroš Zupančič, Mile Vozel, Franc Fister, Alojz Malovrh in druga. — St. S.

Izkušnje počitniške skupnosti tovarne »Sava«

Kako so se izognili lanski dvomilijonski izgubi — Zaželeno sodelovanje vseh podjetij, ki imajo počitniške domove

Glasilo tovarne gumijevih izdelkov »Sava« Kranj je pred kratkim med drugim priobčilo tudi tole:

Na zadnji seji upravnega odbora so obravnavali tudi obračun poslovanja počitniškega doma v Crikvenici v pretekli sezoni. Letošnja izguba je le 190 tisoč dinarjev, medtem ko je bila lani kar 2 milijona 205 tisoč dinarjev. Upravni odbor je ocenil letošnje poslovanje doma kot vzorno, za kar gre zaslugi osebju doma ter referentu za družbeni standard, ki je izven sezone usmerjal v dom tuje letovavce in izletniške skupine.

Vest je vsekakor zelo zanimiva, saj se o izgubah in nerentabilnosti počitniških domov veliko govori in niso redka podjetja, ki že gledajo, kako bi se jih iznebila in s tem otrešla stalnih primanjkljajev, ki jih je treba pokrivali z drugod pridobljenim denarjem. Seveda pa sredstva za poslovanje počitniškega doma niso pritekla sama od sebe (pripomniti je treba, da je omenjena letošnja izguba nastala, ker so nakupili nov inventar).

Dom je bil odprt od 1. junija do 1. oktobra. Ker junija v podjetju še ni bilo dovolj interesentov zanj, prav tako jih je bilo malo v sept., so se prek »Izletnika« ali pa sami dogovorili z več skupinami, ki so se po dan ali dva zadržali v Crikvenici v njihovem domu. Tako je bil ta ves čas poslovanja popolnoma izkoriščen.

Tudi člani kolektiva so se radi odločali za dopust v Crikvenici ali v domu na Pokljuki, ki tudi sodi v sklop počitniške skupnosti »Sava«. Razen tega vsako leto najamejo počitniški dom kje v Južni Dalmaciji: v pretekli sezoni so se odločili za Stari grad na Hvaru. Za to, da dopust preživijo na oddihu, so delavci stimulirani že s samim pravilnikom podjetja. Ta določa, da dobijo počitniški regres 8000 dinarjev vsi zaposleni, ki organizirano letujejo, prav tako pa tudi nezaposleni svojci, ki jih delavec preživlja. Tako je na primer za štiričlansko družino (zase, za ženo in dva otroka) posameznik dobil 24 tisoč dinarjev in mu

Nadaljevanje na 2. strani 2

